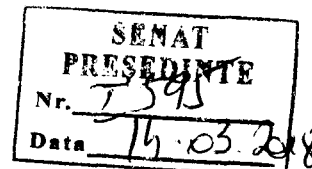
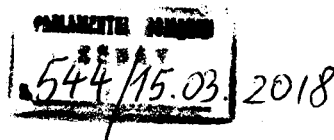

Telefon: 021.319.31.82
Fax: 021.411.18.78E-mail: cancelariaordinelor@presidency.ro
Web: www.presidency.ro

Nr. CA/268/14.03.2018

Nesecret

Către:

SENATUL ROMÂNIEI
Domnului președinte CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU*Stimate domnule președinte,*

Avem onoarea de a vă trimite, alăturat, în copie, *Cererea de Reexaminare* formulată de domnul **Klaus-Werner Iohannis**, Președintele României, asupra *Legii pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.*

Totodată, vă aducem la cunoștință că originalul *Cererii de Reexaminare* a fost transmis domnului **Nicolae-Liviu Dragnea**, președintele Camerei Deputaților.

Cu deosebită stimă și considerație,

Consilier de stat,

GHEORGHE ANCIUȘ

R O M Â N I A

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 14 martie 2018

Domnului Nicolae - Liviu Dragnea
Președintele Camerei Deputaților

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

Legii pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Legea pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative prevede încetarea de drept a interdicțiilor aplicate în temeiul art. 25 din același act normativ persoanelor care au avut calitatea de senator și/sau deputat în oricare dintre mandatele cuprinse în perioada 2007-2013, pe baza rapoartelor de evaluare întocmite de Agenția Națională de Integritate și care au constatat nerespectarea prevederilor legale privind conflictul de interese în exercitarea oricăruia dintre mandatele de senator și/sau deputat în perioada 2007-2013, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 219/2013.

Față de obiectul de reglementare, considerăm că legea transmisă la promulgare se impune a fi reanalizată de către Parlament sub aspectul oportunității acesteia întrucât, pe de o parte, interesul public general nu justifică o asemenea reglementare, fiind afectate standardele de integritate, iar pe de altă parte, este pusă în discuție respectarea angajamentelor asumate de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

Semnalăm că instanța constituțională a precizat că nu are competența de a analiza caracterul just sau injust/potrivit sau nepotrivit al intervenției legislative, întrucât acest aspect ține de oportunitatea măsurii, aceasta intrând în marja de apreciere exclusivă a Parlamentului (Decizia nr. 52/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, din 7 martie 2018). Însă, Parlamentul, în calitatea sa de organ reprezentativ suprem al poporului român și de unică autoritate legiuitoare a țării, atunci când adoptă măsurile pe care le consideră necesare, ar trebui să pornească de la o evaluare preliminară reală, obiectivă și completă, iar alegerea măsurii să corespundă unui interes general al societății.

Potrivit art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010, interdicția poate consta în decăderea din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului ori, dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, interdicția poate consta în aceea că persoana nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. Totodată, potrivit aceluiași text, în cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese.

În ceea ce privește această interdicție, Curtea Constituțională a afirmat în repetate rânduri că o astfel de sancțiune se integrează scopului legii - asigurarea integrității și transparenței în exercitarea funcțiilor și demnităților publice și prevenirea corupției instituționale - și nu contravine normelor constituționale privind dreptul de a fi ales și restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți (Decizia nr. 481/2013, Decizia nr. 483/2013, Decizia nr. 391/2014, Decizia nr. 638/2014, Decizia nr. 93/2015, Decizia nr. 550/2015). Mai mult, nu se poate ignora faptul că aceste interdicții au fost aplicate ca urmare a rămânerii definitive a rapoartelor de evaluare ale A.N.I. fie prin necontestare (caz în care deputatul sau senatorul a acceptat rezultatul unui astfel de raport), fie prin

respingerea contestației formulate împotriva acestora de către instanța judecătorească (caz în care o instanță judecătorească a verificat raportul de evaluare și a confirmat legalitatea și temeinicia acestuia). Prin urmare, în ambele cazuri, aceste interdicții reprezintă un efect al unor constatări definitive, în baza prevederilor aplicabile deputaților și senatorilor, prin parcurgerea unor proceduri stabilite de lege, o astfel de măsură reparatorie (cum se susține în expunerea de motive) nefiind justificată prin raportare la standardele în materie de integritate instituite ca răspuns la o cerință reală a societății românești.

De altfel, conflictul de interese era definit prin art. 70 din Legea nr. 161/2003, normă generală direct aplicabilă în cazul parlamentarilor, aceștia exercitând o demnitate publică, aspect statuat și de Curtea Constituțională. În acest sens, instanța constituțională a stabilit că norma menționată - referitoare la conflictul de interese - privește toate categoriile de funcționari publici, precum și funcțiile și demnitățile publice din sfera celor trei puteri ale statului, evident prin prisma atribuțiilor care caracterizează fiecare funcție în parte (Decizia nr. 418/2014). Totodată, în considerentele Deciziei nr. 81/2013, Curtea Constituțională a reținut că, în vederea asigurării integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice, toate persoanele menționate la art. 1 alin. (1) din Legea nr. 176/2010 se află în aceeași situație juridică, circumscrisă încă din titlul reglementării, prin sintagma „funcții și demnități publice”, în considerarea căreia le revin obligații specifice și a constatat că situația deputaților și a senatorilor - prevăzută la pct. 3 din art. 1 alin. (1) din Legea nr. 176/2010 - este aceeași cu a celorlalte categorii de demnitari și funcționari publici cărora li se aplică actul normativ.

Așadar, în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese aplicabil parlamentarilor în perioada 2007-2013, avută în vedere de legea aflată la promulgare, relevantă este nu numai Legea nr. 176/2010, ci și Legea nr. 161/2003.

Intervenția legislativă supusă reexaminării vizează, în realitate, o măsură de clemență acordată parlamentarilor, prin care se șterg pentru viitor efectele unei interdicții generate de încălcarea normelor privind conflictul de interese. Motivația acestei „reformе” în materie de integritate nu se poate limita însă la un simplu exercițiu formal de justificare a nevoii sociale prin prisma aparenței de neclaritate a normelor aplicate conflictului de interese, cu atât mai mult cu cât Legea nr. 219/2013 nu a făcut altceva decât să consolideze nevoia socială de a sancționa conduita necorespunzătoare a senatorului sau deputatului, nevoie

socială materializată, de altfel, în legislația anterioară, încă din anul 2003 și afirmată în mod constant în jurisprudența constituțională. Din această perspectivă, valorificarea considerentelor deciziilor Curții Constituționale (Decizia nr. 619/2016 și Decizia nr. 52/2018) în vederea normativizării unei soluții juridice de natură să rezolve problemele apărute trebuie să se circumscrie nevoii sociale reale avute în vedere la adoptarea Legii nr. 219/2013, iar nu dimpotrivă, să producă un efect contrar. În plus, în ceea ce privește consecințele intervenției legislative, acestea – în mod concret și rezonabil – ar trebui să poată fi anticipate pentru societate, pentru o parte a acesteia, ori pentru categorii de persoane și nu doar pentru anumiți senatori sau deputați. Aceasta întrucât efectele ce ar urma să se producă prin această lege, în forma transmisă la promulgare, îi vizează pe toți senatorii și deputații față de care s-a constatat starea de conflict de interese și, care se află sau ar urma să se afle sub puterea interdicției instituite de art. 25 din Legea nr. 176/2010.

În concluzie, față de toate aceste aspecte, apreciem că se impune respingerea Legii pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative. În măsura în care Parlamentul va considera că oportunitatea subzistă, considerăm că soluția legislativă ar trebui să facă obiectul unei legi distincte, întrucât precedentul legislativ în care aceasta se constituie prezintă riscul de a goli de conținut Legea nr. 176/2010 prin intervenții legislative similare.

Conform art. 148 alin. (4) din Constituția României, Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării la Uniunea Europeană și din celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu. Mecanismul de Cooperare și Verificare a progresului realizat de România în vederea atingerii anumitor obiective de referință specifice în domeniul reformei sistemului judiciar și al luptei împotriva corupției (M.C.V.) a fost stabilit prin Decizia nr. 2006/928/CE a Comisiei Europene din 13 decembrie 2006. Unul dintre cele patru obiective de referință specifice stabilite în cadrul M.C.V. a fost chiar „Înființarea, conform celor prevăzute, a unei agenții pentru integritate cu responsabilități în domeniul verificării patrimoniului, al incompatibilităților și al conflictelor de interese potențiale, precum și cu capacitatea de a adopta decizii obligatorii care să poată duce la aplicarea unor sancțiuni disuasive ”.

În raportul Mecanismului de Cooperare și Verificare din anul 2017, Comisia Europeană a realizat o trecere în revistă a evoluțiilor privind acest obiectiv de referință și a reținut că „încă de la înființarea A.N.I., rapoartele M.C.V. au evidențiat rezistența față de punerea în aplicare a rapoartelor A.N.I., chiar și atunci când au fost confirmate printr-o hotărâre judecătorească. Astfel, rapoartele M.C.V. succesive din anii 2013 - 2016 au pus în lumină faptul că „punerea în aplicare a rapoartelor A.N.I. privind membrii Parlamentului, chiar și atunci când sunt confirmate prin hotărâre judecătorească, a fost pusă sub semnul întrebării”. Printre recomandările făcute de Comisia Europeană în acest cadru, au fost amintite următoarele: „să se asigure că nu există excepții de la aplicabilitatea actelor legislative privind incompatibilitatea, conflictele de interese și averile nejustificate” (raportul din luna ianuarie 2014) sau faptul că „Parlamentul ar trebui să dea dovadă de transparență în procesul său decizional cu privire la acțiunile întreprinse în urma hotărârilor definitive și irevocabile având ca obiect incompatibilități, conflicte de interese și averi ilicite pronunțate împotriva membrilor săi” (raportul din luna ianuarie 2017).

Reglementările în materia combaterii corupției și promovării integrității în sectorul public reprezintă răspunsul la o cerință reală a societății românești și o componentă de bază a dialogului României cu partenerii săi europeni, în cadrul procesului de evaluare a modului de îndeplinire a obligațiilor asumate de aceasta ca stat membru al Uniunii Europene, aspect statuat în Decizia Curții Constituționale nr. 418/2014.

Cu privire la efectul recomandărilor stabilite prin rapoartele de evaluare pentru România în acest cadru, Curtea Constituțională a precizat că România „are obligația de a aplica acest mecanism și a da curs recomandărilor stabilite în acest cadru, în conformitate cu dispozițiile art. 148 alin. (4) din Constituție” (Decizia Curții Constituționale nr. 2/2012).

Or, eliminând un efect al constatării printr-un raport definitiv al A.N.I. a nerespectării prevederilor legale privind conflictul de interese de către persoanele care au avut calitatea de senator și/sau deputat în oricare dintre mandatele cuprinse în perioada 2007 - 2013, și anume încetarea de drept a interdicțiilor aplicate acestora în temeiul art. 25 din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice se instituie practic o excepție de la efectele unor astfel de rapoarte de constatare, cu afectarea stabilității cadrului legislativ în materie de integritate și a efectului disuasiv al rapoartelor definitive ale A.N.I., contrar recomandărilor M.C.V. și a angajamentelor asumate de România.

În consecință, apreciem că Parlamentul ar trebui să analizeze riguros necesitatea normei propuse prin legea transmisă la promulgare mai ales, a proporționalității soluției juridice alese, în vederea asigurării aceluși optim echilibru ce trebuie să existe întotdeauna între obiectivele de interes general și interesele particulare.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**